

Schriftelijke vragen Regeren is vooruit kijken – drinkwatertekort 2030

30-4-2026

Van 25 april tot en met 8 mei is de Leven met Water-week, met als doel bewustwording te vergroten over het belang van water. Leven met Water richt zich op vier grote wateruitdagingen: voorkomen van een drinkwatertekort, verminderen van wateroverlast, voorbereiden op wateroverlast en het verbeteren van de waterkwaliteit.

Hoewel Nederland een waterrijk land is, staat de beschikbaarheid van drinkwater onder druk. Vitens waarschuwde [23 april](#) opnieuw voor dreigende tekorten.

De gevolgen hiervan zijn gigantisch: nieuwe bedrijven kunnen mogelijk geen aansluiting meer krijgen en hetzelfde geldt voor nieuwbouwwoningen. Ook in Utrecht is de situatie nijpend. Richting 2030 dreigen er tekorten die de woningbouw verder kunnen vertragen, bovenop de bestaande problemen met netcongestie. De ingrepen die nodig zijn overstijgen echter de verantwoordelijkheid en mogelijkheden van drinkwaterbedrijven. Het rijk en medeoverheden zullen daarom met hen aan de slag moeten¹.

Drinkwater is een basisvoorziening. Inwoners mogen verwachten dat overheden, inclusief gemeenten, hier actief op sturen. De afgelopen jaren is hiervoor echter onvoldoende politieke aandacht geweest. Daarom stellen Volt, Student & Starter, Stadsbelang Utrecht, Partij voor de Dieren en GroenLinks-PvdA de volgende vragen:

Impact en huidige situatie

1. Heeft het college een impactanalyse uitgevoerd naar de gevolgen van een mogelijke aansluitingstop voor drinkwater?
  - a. Zo ja, wat zijn de belangrijkste uitkomsten?
  - b. Zo nee, is het college voornemens dit alsnog te doen?
2. Eerder gaf het college aan dat Vitens aanvragen van grote (industriële) wateronttrekkers in onder andere Gelderland, Overijssel en Nieuwegein weigert. Wat is de huidige stand van zaken?
3. Vitens communiceert vooral over de gevolgen voor nieuwbouw en bedrijven. Wat is er bekend over gevolgen voor bestaande woningen en bedrijven?
4. Het college gaf eerder aan geen noodzaak te zien voor aanvullende waterbesparende maatregelen op het bestaande beleid. Is dat standpunt gewijzigd gezien de toenemende druk op drinkwater en de parallellen met netcongestie?
  - a. Zo nee, waarom niet?
5. Welke lessen trekt het college van de parallellen met netcongestie en hoe wil het college die lessen meenemen in de rol van de gemeente m.b.t een drinkwatertekort?

¹ [Rli publiceert advies: Zonder ingrijpen nu hebben we straks niet genoeg drinkwater](#)

Voorkomen van een drinkwatertekort

Recent is het [manifest Waterzuinige Wijken](#) gelanceerd door de Bouwtafel Waterzuinige Wijken, waarin wordt opgeroepen tot versnelling van drinkwaterbesparing en hergebruik van water in de bouw.

6. Is het college bekend met dit manifest?
7. Is het college voornemens zich aan te sluiten bij dit manifest?
  - a. Zo nee, waarom niet?
8. Het manifest benoemt de noodzaak van voorbeeldwijken. Welke mogelijkheden ziet het college om in Utrecht dergelijke pilots te realiseren?
9. Aangezien meerdere bouwpartijen het manifest hebben ondertekend: welke kansen ziet het college om met deze partijen samen te werken aan waterbewuste nieuwbouw?
10. Op welke manier wordt waterbewust bouwen momenteel meegenomen in gebiedsontwikkelingen (bijvoorbeeld via aanbestedingen of anterieure overeenkomsten)?
  - a. Indien dit niet gebeurt, waarom niet?
11. Welke bestaande wettelijke ruimte is er momenteel al om waterbewust dan wel circulair te bouwen?
12. Bij het manifest hoort een menukaart met maatregelen. Welke maatregelen worden in Utrecht al toegepast? En welke aanvullende acht het college kansrijk?

[PWN](#) heeft een pilot uitgevoerd met waterdrukoptimalisatie die leiden tot water-, energie- en kostenbesparing.

13. Past Vitens dergelijke technieken toe?
  - a. Zo nee, is het college bereid hierop aan te dringen bij Vitens?

Als het gaat om waterkwaliteit is er een gezamenlijk actieprogramma (zie *Verbeteren van de waterkwaliteit*)

14. Hoe wordt samengewerkt met HDSR en de provincie als het gaat om het voorkomen van en mogelijk het omgaan met een mogelijk tekort?

Verminderen van wateroverlast

In Utrecht doen we al een aantal dingen om wateroverlast te voorminderen, bijvoorbeeld het afkoppelen van hemelwateren in te zetten vergroening. [Rotterdam](#) maakt gebruik innovatieve oplossingen, zoals waterpleinen, ondergrondse waterberging en Urban Waterbuffers.

15. Welke van deze oplossingen acht het college toepasbaar in Utrecht?
16. Worden dergelijke maatregelen meegenomen in de herziening van de Visie Water en Riolering? Zo ja, op welke manier? Zo nee, waarom niet?
17. Groene en waterdoorlatende parkeerplaatsen kunnen bijdragen aan het verminderen van wateroverlast. Welke mogelijkheden ziet het college om dit breder toe te passen?
18. De gemeente stimuleert met Waterproof 030 inwoners om maatregelen te nemen op hun eigen terrein die wateroverlast voorkomen en drinkwatergebruik verminderen, zoals het plaatsen van regentonnen. Welke aanvullende kansen ziet het college hiervoor?

Vorbereiden op wateroverlast

De effecten van klimaatverandering zullen steeds vaker merkbaar worden, bijvoorbeeld door langere periodes van hitte en droogte, heftige regenbuiten en riooloverstorten. Dit gaat gevolgen

hebben op de beschikbaarheid van water en ook op de mate waarin we geconfronteerd gaan worden met wateroverlast

19. Hoe wordt hier door de gemeente op geanticipeerd en rekening mee gehouden?
20. Op welke manier wordt wateroverlast meegenomen in de gemeentelijke crisisvoorbereiding?

Verbeteren van de waterkwaliteit

De provincie Utrecht, onder andere in samenwerking met de gemeente Utrecht, heeft een [actieprogramma 2025-2027](#) opgesteld gericht op indirecte lozingen. Dit omdat de aandacht voor indirecte lozingen de afgelopen jaren onvoldoende is geweest zo staat te lezen in het actieprogramma.

21. Klopt het dat de gemeenteraad niet over dit actieprogramma is geïnformeerd?
  - a. Hoe geeft de gemeente Utrecht uitvoering aan dit actieprogramma, als rioolbeheerder en als bevoegd gezag?
22. Wat is de huidige voortgang van de doelstellingen uit dit actieprogramma?
  - a. Ligt de uitvoering op schema?
  - b. Zo nee, wat is aanvullend nodig vanuit de gemeente (of ODU)?
23. Hoeveel bedrijven in onze gemeente hebben een vergunning gevraagd of melding gedaan om vervuild water te mogen lozen?
24. Hoe is de samenwerking met de omgevingsdienst als het gaat om handhaven op watervervuiling?

Naast (indirecte) lozingen heeft ook de landbouw invloed op de kwaliteit van grondwater door uitspoeling van nutriënten (bijv. uit mest) en op de kwaliteit van oppervlaktewater door afspoeling van nutriënten.

25. Heeft het college zicht op de rol die de landbouwactiviteiten binnen de gemeentegrenzen hebben op de kwaliteit van het grondwater en oppervlaktewater? En daarbij in het bijzonder de rol van de glastuinbouw?
  - a. Op welke manier heeft de gemeente nu al contact met boeren en tuinders over de effecten van land- en tuinbouw op de waterkwaliteit?
26. Treft het college nu al maatregelen om te voorkomen dat waterkwaliteit verslechtert door land- en tuinbouwactiviteiten?

Gesteld door:

- Charlotte Passier, Volt
- Lars de Rooij, Student & Starter
- Robert Biever, Stadsbelang Utrecht
- Anne Sasbrink, Partij voor de Dieren
- Merlissa Diele, GroenLinks-PvdA
- Derk van Bergen – Kirsten Alblas, ChristenUnie